Suomen afganistanilaisten yhdistysten liitto ”Liitto” ry
Finlands afghanska förbund rf
Finnish Afghan Associations’ League
اتحادیهٔ سراسری انجمن های افغانهای فنلند «اتحادیه»
په فینلند کی د افغانی انجمنونو د اتحادیی اساسنامه «اتحادیه»

Liitto on poliittisesti ja mihinkään uskontokuntaan sitoutumaton, voittoa tavoittelematon yhdistys.

Suomen afganistanilaisten yhdistysten liitto ry:n lausunto 13.11.2018 Eduskunnalle

Olemme lukeneet Yhdenvertaisuusvaltuutetun raportin ja mielestämme se on laadittu tarkasti ja hyvin monipuolisesti. Lausuntomme perustuu omista kokemuksistamme ruohonjuuritason palveluista maahanmuuttajien kanssa. Kiinnitämme kertomuksessamme erityistesti huomiota Suomessa asuvista afganistanilaisista. Kiitämme Eduskuntaa tämän lausunnon vastaanottamisesta.

Suomessa asuu lähes 13 000 afganistanilaista, joista noin 3 000 on saanut Suomen kansalaisuuden. Noin puolet afganistanilaisista muutti Suomeen vuonna 2014 jälkeen. Erityisesti vuonna 2015 noin 5 200 afganistanilaista turvapaikanhakijaa muutti Suomeen. Heistä lähes 80% oli alle 30-vuotiaita lapsia ja nuoria (lähes 2 000 alaikäistä). Kiitämme Suomen viranomaisia siitä, että myönsivät alaikäisille lapsille oleskeluluvan. Olemme saanet paljon yhteydenottoa näitten alaikäisten lapsien perheenyhdistämiseen liittyviin asioihin. Heidän mukaan perheenyhdistäminen on ollut monesta syystä vaikeata ja suurin osa heistä ei ole onnistunut saamaan perheitään Suomeen. Perheenyhdistämisen epäonnistuminen on ollut hyvin rankkaa heille mikä taas on vaikuttanut heidän hyvinvointiin ja kotoutumiseen negatiivisesti.

Asiat ovat olleet kuitenkin hyvin erilaista täysikäisiä afganistanilaisia turvapaikanhakijoita kohtaan sillä suurin osa heistä ei saanut oleskelulupaa. He ovat valittaneet Maahanmuuttoviraston päätöksistä hallinto-oikeudelle, jonka käsittelyprosessi on ollut hyvin hidasta. Jotkut ovat odottaneet yli vuoden eivät ole vieläkään saanet vastausta hallinto-oikeudelta. Turvapaikanhakemuksen prosessin aikana pitkään asuminen epävarmassa olosuhteessa vastaanottokeskuksessa on ollut hyvin monelle haastavaa. Pitkä ja epävarma tilanne on vaikuttanut negatiivisesti heidän hyvinvointiin ja kotoutumiseen. Resurssien puutteiden takia monissa vastaanottokeskuksissa on ollut epämukavaa asua erityisesti lapsiperheille. Hyvänä esimerkkinä toimii vuonna 2016 erään Hyvinkäällä sijaitsevan vastaanottokeskuksen tapaus, jossa asui kaksi toisilleen täysin tuntematonta perhettä yhdessä huoneessa. Tilanne on kuitenkin parantunut turvapaikanhakijoiden määrän laskun myötä.

Paperittomien määrä on lisääntynyt. Osa turvapaikanhakijoista, jotka eivät ole saaneet oleskelulupaa eivät myöskään poistu Suomesta, joten he asuvat paperittomana. Osa on hakenut majoituspaikkaa, ruokaa ja bussilippuja mm. kirkolta, Helsingin Diakonissalaitokselta sekä Sininauhasäätiöltä. Ratkaisuna voisi olla esimerkiksi se, että myönnetään heille oleskelulupaa työn perustella, jolloin voivat asua Suomessa laillisesti ja maksaa veroa. Takaisin meneminen Afganistaniin ei ole turvallista afganistanilaisille sillä monissa maakunnissa on edelleen sotaa. Afganistanin valtio ei hallitse edes puolta Afganistania. The Guardianin mukaan (25.1.2018) kolme neljäsosa (72%) afganistanilaisista pakolaisista, jotka ovat palanneet Afganistaniin, joutuivat maasta

pakoon uudelleen turvallisuuden ja muiden ongelmien takia. The Guardian: ” Almost three-quarters (72%) of Afghan refugees who return home are forced to flee again due to violence, according to a survey that found the vast majority of displaced families do not receive aid assistance.”

On hyvä muistaa, että Afganistanissa on ollut 40 vuotta sota ilman taukoa. Brown yliopiston Watson Instituutin tuoreen tutkimuksen mukaan (9.11.2018), vuodesta 2001 jälkeen Afganistanissa on kuollut 147 000 ihmistä, josta noin 39 000 oli siviilejä.

Muut asiat: Lähivuosina vihapuhe on merkittävästi lisääntynyt maahanmuuttajataustaisia kohtaan Suomessa. Erityisesti pakolaisryhmiä kohtaa netissä. Maahanmuuttajat kohtaavat syrjintää ja ennakkoluuloa hakiessaan sekä töitä tehdessään. Ylipäätään työllistyminen on maahanmuuttajataustaisille haastavaa. Lisäksi asuntojen löytäminen maahanmuuttajataustaisille Pääkaupunkiseudulla on ollut hyvin vaikeata.

LÄHTEET

The Guardian 25.1.2018: Now is not the time': violence forces refugees to flee Afghanistan again https://www.theguardian.com/global-development/2018/jan/25/violence-forces-refugees-to-flee-afghanistan-again

Watson Institute (9.11.2018): Here’s How Many People Have Died In The Wars In Afghanistan And Iraq https://taskandpurpose.com/afghanistan-iraq-death-toll/